

Euskal ekonomiaren bilakaera 2017IH

2017ko maiatzaren 29a

1

2

3

4

Laburpena

**Euskal
ekonomia**

BPGd
Barne eskaria
Kanpo sektorea
Lan-merkatua
Inflazioa
Sektore publikoa
Finantza-sektorea
Adierazleak

Ingurunea

Aurreikuspenak

2. Euskal ekonomia 2017IH: konfiantza eta tonu positiboa

17IHn, euskal ekonomiaren **BPGd-a % 2,8** hazi da (u/u), eta dinamismo handi bati eutsi dio horrela, igoera-erritmoa apalagoa izan bada ere. Eurogunearekin alderatuta, diferentzial positiboa dauka, Spainian eman den hazkunde nabarmenarekin bat etorri. Litekeena da hazkunde nabarmen honen apaltzea 2017an zehar luzatzea. Ekitaldi honetarako Eusko Jaurlaritzaren aurreikuspen ofiziala % 2,7koa da.

17IHn, **hazkunde-erritmoak altuak** izan dira, baina iazko epe berean eman zirenak baino apalagoak. Horren atzean, batetik, **barne-eskariaren** osagaia daukagu, -0,2pp atzera egin duena, eta, bestetik, kanpo-sektorearen ekarpen txikiagoa, -0,3pp murriztu dena. Kontsumoaren pultsio apalagoa izaera pribatukoa da, kontsumo publikoa intentsitate handiagoz hazi baita; inbertsioaren hazkundea, bestalde, apaldu egin da.

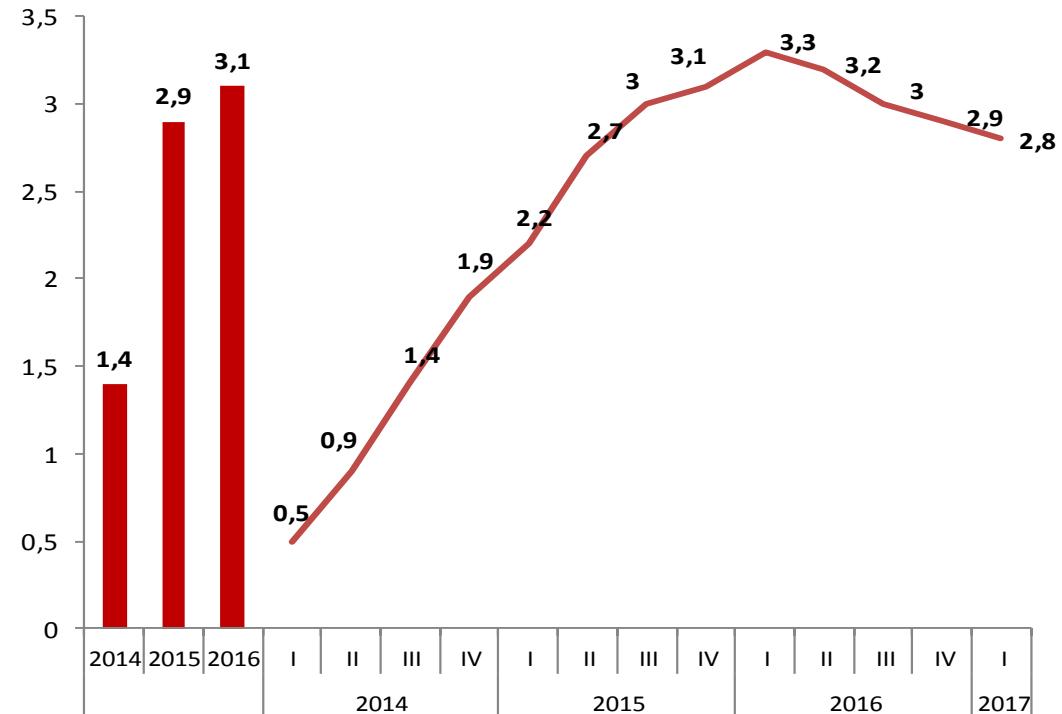
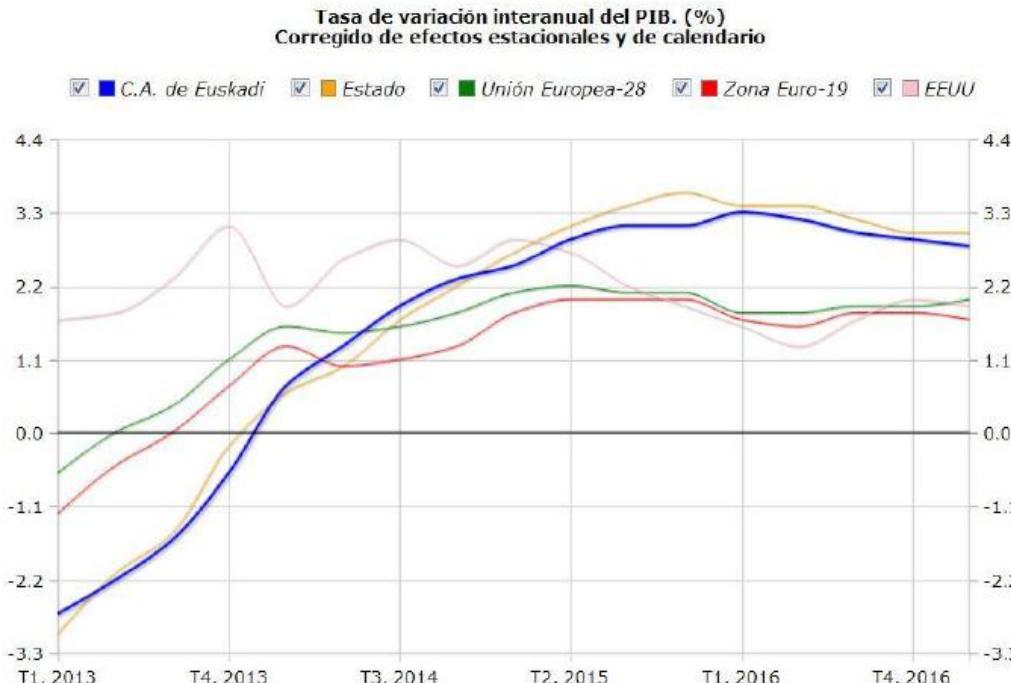
Kontu Ekonomikoen arabera, **17IHn**, lan-okupazioak dinamismoari eutsi dio, eta % 2ko tasan hazi da, **910.000 langileren** langa gaindituz. Aurten **17.821** langile gehiago egon dira, horietako gehienak, 13.498, zerbitzuen sektorekoak. 2017ko apirilean, batez besteko **GSren euskal afiliatu kopurua 926.545koa zen**. Urte osoan, GSren afiliazioak **20.007** pertsona irabazi zituen, **% 2,2**. PRAren arabera, apirilean, **langabezia-tasa % 11,4raino** jaitsi zen, eta guztira 137.008 langabetu zeuden.

Inflazioa gorako bidean da, eta apirilean, % 2,3ra heldu zen, KPlaren osagai hegazkorrenen bilakaeraren ondorioz. Azpiko inflazioak, aldiz, bide egonkorragoa darama, % 1 inguruko hazkundearekin.

Sektore publikoan, EAEn martxora arte metatutako **zerga-bilketak berreskuratze argi** baten zantzuak zituen: **2.871 M euroraino** heldu zen, **% 10,5eko** tasarekin (u/u), jarduerak bizi duen une onaren erakusgarri. Hazkunde-tasarik handiena zuzeneko zergena izan da, diru-sarrerak % 14,6 hazi baitira eta guztira 1.395 M euroko ekarpena egin baitute, ia gehiena PFEZren diru-sarreretatik (1.363M€; +% 3,5). Hala ere, epealdi horretan, zerga-sarrerei egindako ekarpenik handiena zeharkako zergena izan da: guztira 1.449 M€ eta % 6,7ko hazkundea. Bere osagaien artean, BEZaren diru-sarrerak nabarmendu dira (1.013 M€; +% 8,4). EAEko **zor-mailak** puntu erdia egin du behera, **% 14,5eraino (16IVH)**.

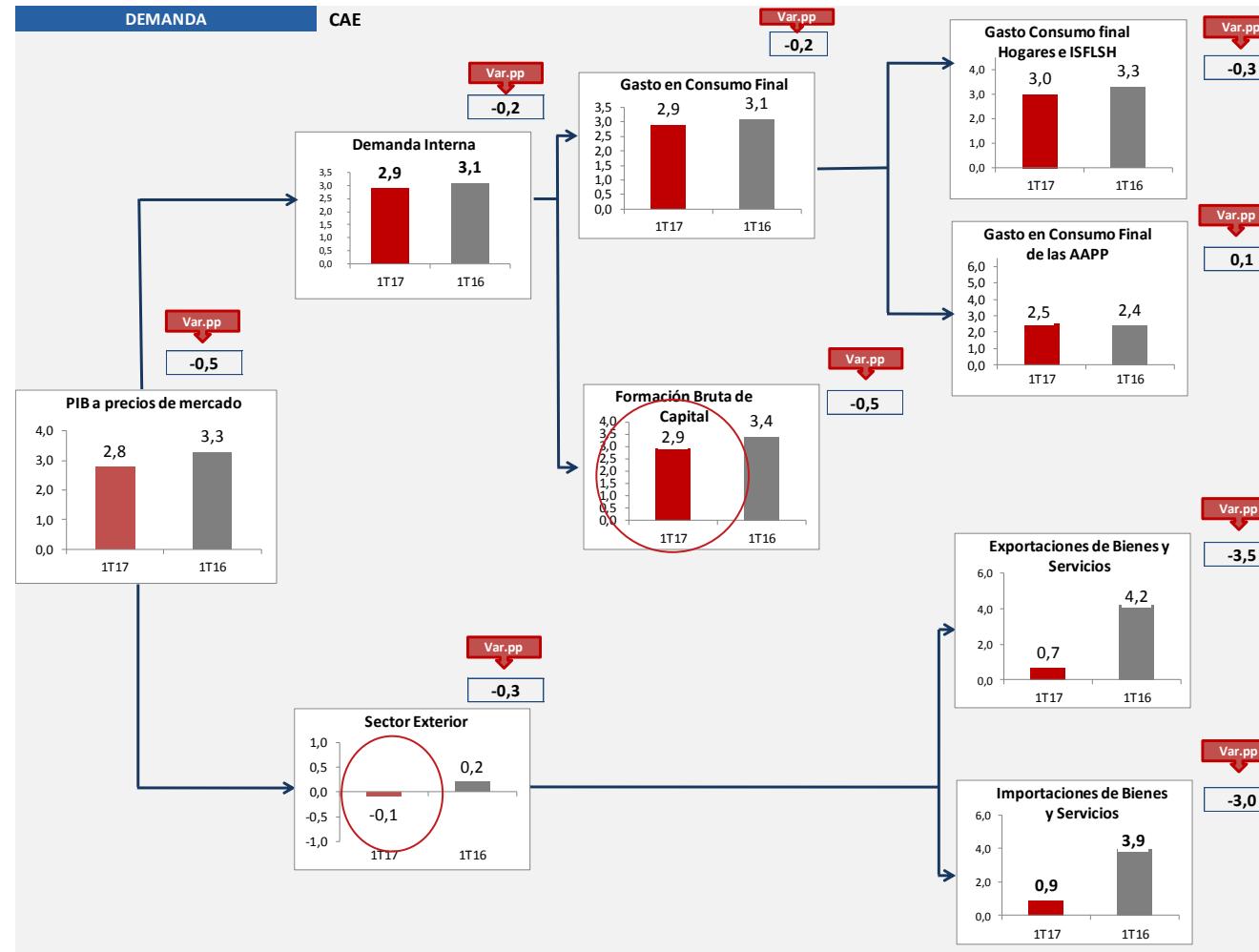
2. Hazkunde handia, intentsitatea apalduz

EAEko BPGd-aren barioazio-tasa (%)

17IHn, euskal ekonomiaren **BPGd-a % 2,8** hazi da (u/u), eta dinamismo handi bati eutsi dio horrela, igoera-erritmoa apalagoa izan bada ere. Eurogunearekin alderatuta, diferentzial positiboa duka, Spainian eman den hazkunde nabarmenarekin bat etorriz. Litekeena da hazkunde nabarmen honen apaltzea 2017an zehar luzatzea. Ekitaldi honetarako Eusko Jaurlaritzaren aurreikuspen ofiziala % 2,7koa da.

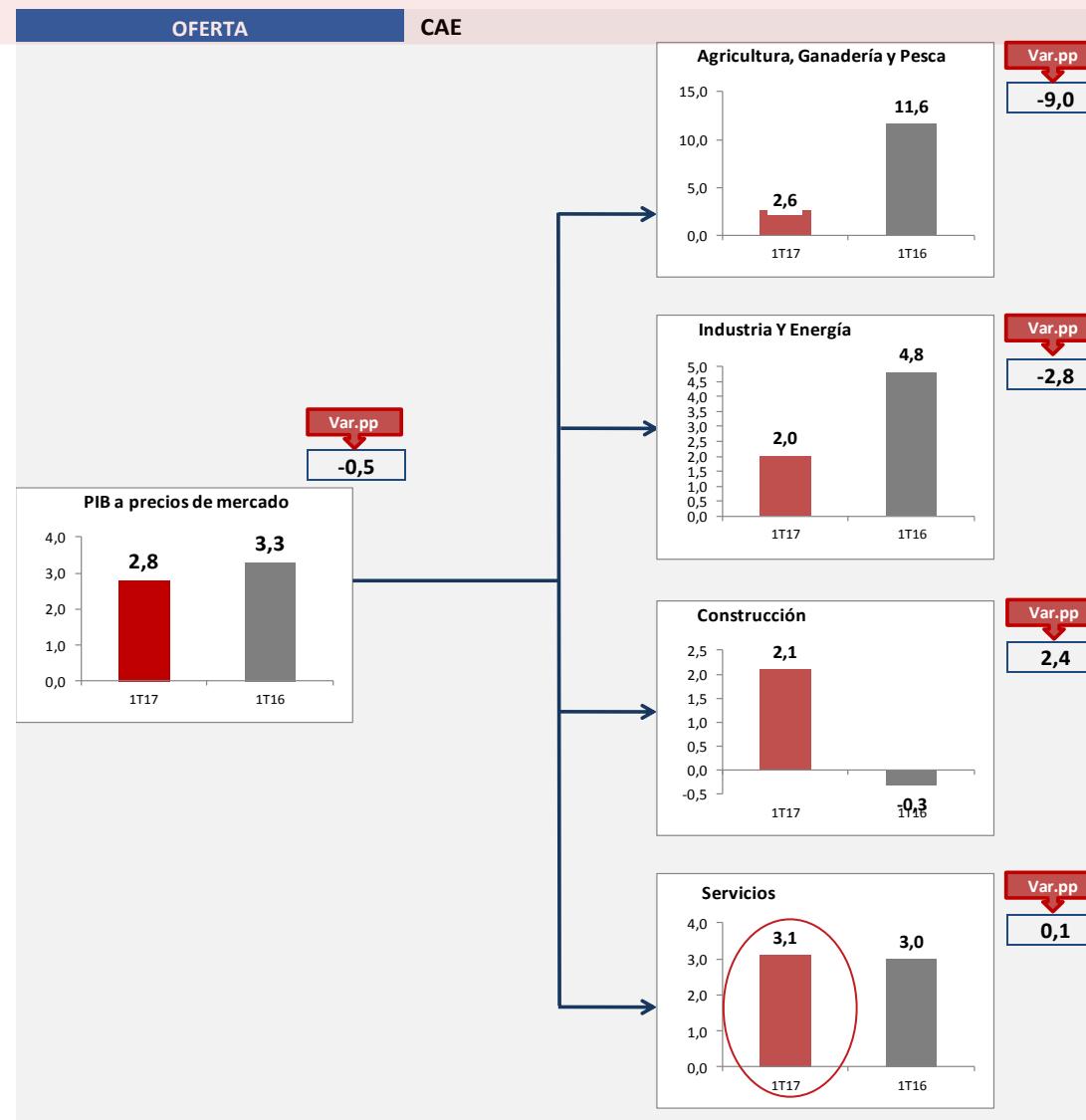
2. EAE: Hazkunde altua dauka, barne-eskariaren eta kanpo-sektorearen erritmoa apaldua

Fuente: Eustat, elaboración propia

17Ihn, **hazkunde-erritmoak altuak** izan dira, baina iazko epe berean eman zirenak baino apalagoak. Horren atzean, batetik, **barne-eskariaren** osagaia daukagu, -0,2pp atzera egin duena, eta, bestetik, kanpo-sektorearen ekarpen txikiagoa, -0,3pp murriztu dena. Kontsumoaren pultsio apalagoa izaera pribatuko da, kontsumo publikoa intentsitate handiagoz hazi baita; inbertsioaren hazkundea apaldu egin da.

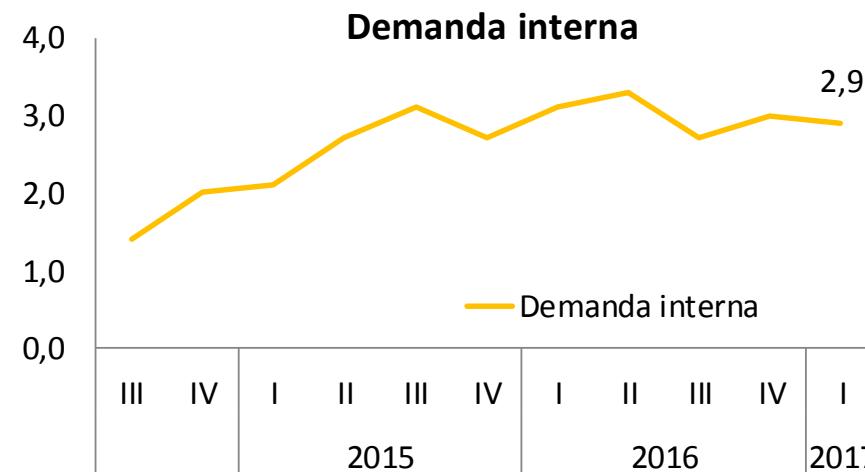
2. Zerbitzuen dinamismoa ez da eten

Iturria: Eustat, gure datuak

Zerbitzuen sektoreak bere protagonismoari eutsi dio, Industriak intentsitate apalagoa izan duen bitartean. Eraikuntzak, aldiz, indarra berreskuratu du, etxebizitza-sektorea berreskuratu baita eta higiezinen burbuilan sortzen etxebizitzen stocka pixkanaka desegin baita.

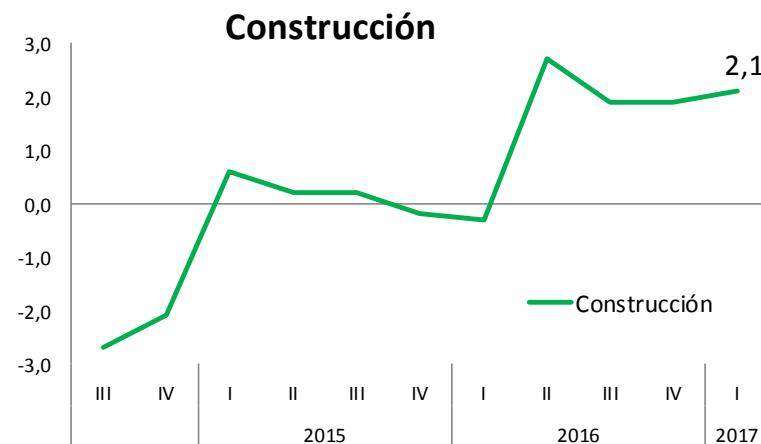
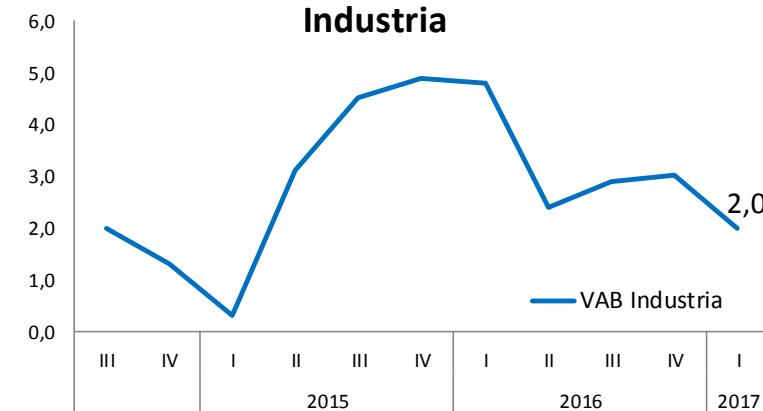
2. Barne-eskariaren hazkundea apaldu egin da

PIB Trimestral (demanda)	2015		2016				2017	
	IV	I	II	III	IV	I	IV	I
GASTO EN CONSUMO FINAL	2,7	3,1	3,2	2,7	2,9	2,9	2,9	2,9
-Gasto en consumo final de los hogares e ISFLSH	2,9	3,3	3,4	3,1	2,9	3,0	3,0	3,0
-Gasto en consumo final de las AAPP	2,0	2,4	2,7	0,8	3,0	2,5	3,0	2,5
FORMACIÓN BRUTA DE CAPITAL	2,8	3,4	3,7	3,1	3,2	2,9	3,2	2,9
-Formación Bruta de Capital Fijo en Bienes de Equip	8,8	10,7	7,0	6,1	6,6	4,9	6,6	4,9
-Resto de Formación Bruta de Capital	0,3	0,2	2,2	1,6	1,6	1,9	1,6	1,9
DEMANDA INTERNA	2,7	3,1	3,3	2,7	3,0	2,9	3,0	2,9
EXPORTACIONES DE BIENES Y SERVICIOS	2,3	4,2	3,0	1,6	0,3	0,7	0,3	0,7
IMPORTACIONES DE BIENES Y SERVICIOS	1,6	3,9	3,2	1,3	0,4	0,9	0,4	0,9
PRODUCTO INTERIOR BRUTO a precios de mercado	3,1	3,3	3,2	3,0	2,9	2,8	2,9	2,8

Barne-eskaria % 2,9an hazi da, iazko hiruhileko berean baino pixka bat gutxiago. Jatorrian, hazkunde txikiagoak eman dira hala amaierako kontsumoaren nola inbertsioaren osagaietan. Horrekin batera, esportazioen eta importazioen intentsitatearen galeraren eta **bigarrenen igoera handiagoaren** ondorioz, kanpo-ekarpenea murriztu egin da. Hartara, hazkunde handia eman da, baina intentsitate apalagokoa.

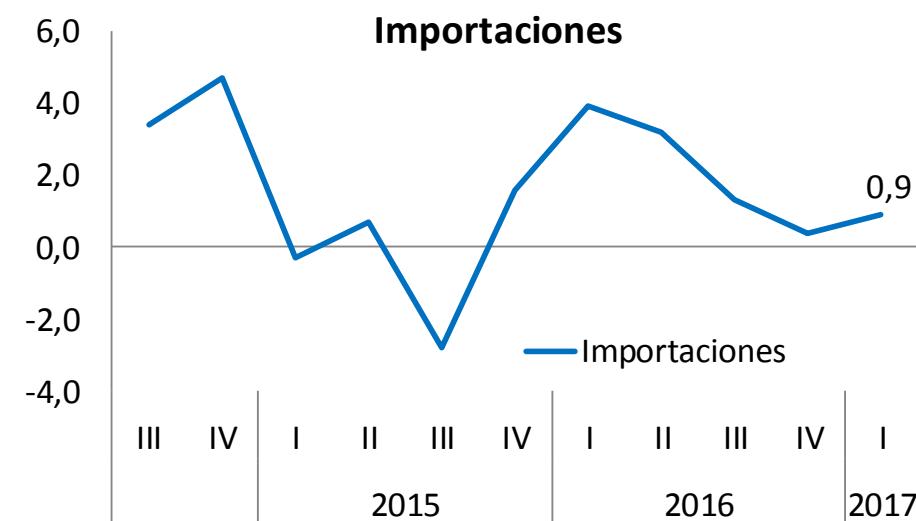
2. Zerbitzuek intentsitate altuari eutsi diote

Iturria: Eustat

17IHN, **Zerbitzuak** dira hiruhileko hazkundearen oinarri nagusia, % 3,1eko bariozioarekin; **Industria** % 2 hazi da, eta apaldu egin da bere intentsitatea; **Eraikuntza**, aldiz, aurrerako bideari eutsi dio, hazkunde egonkorrago batekin. **Produktibitatea hazten ari da oraindik**, intentsitate apalagoarekin bada ere, eta % 0,8 murriztu da, ekoizpenaren % 2,8ko hazkundea eta enpleguaren % 2koa konjugatu ondoren.

2. Kanpo-sektoreak hazkundea geldiarazi du

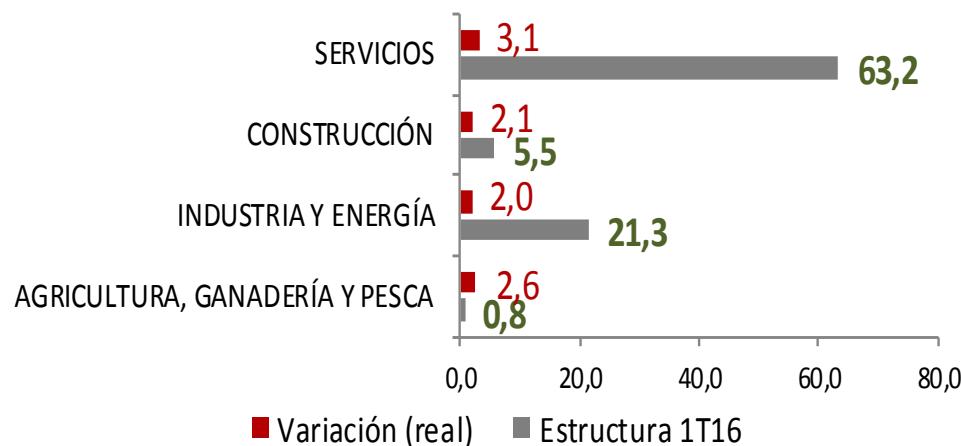

Iturria: Eustat

Esportazioen hazkundea (% 0,7) **Importazioena** (% 0,9) baino txikiagoa da, aurreko hiruhilekoekin alderatuta, intentsitatea galdu ondoren. Bi eragin horien konbinazioaren ondorioz, kanpo-sektoreak hazkundeari egiten dion ekarprena apaldu egin da, uzkurtzen hasteraino (-0,1op).

2. Zerbitzuetan oinarritutako hazkundea

Estructura y Variación PIB IT17 (%)

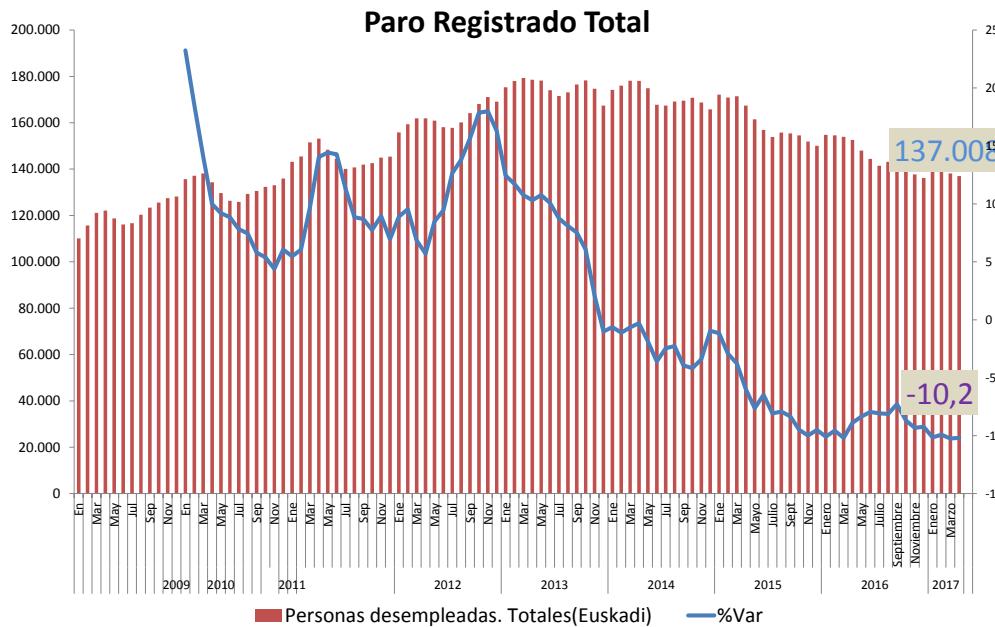
Aportación al PIB IT17 (pp)

Iturria: Eustat, gure datuak

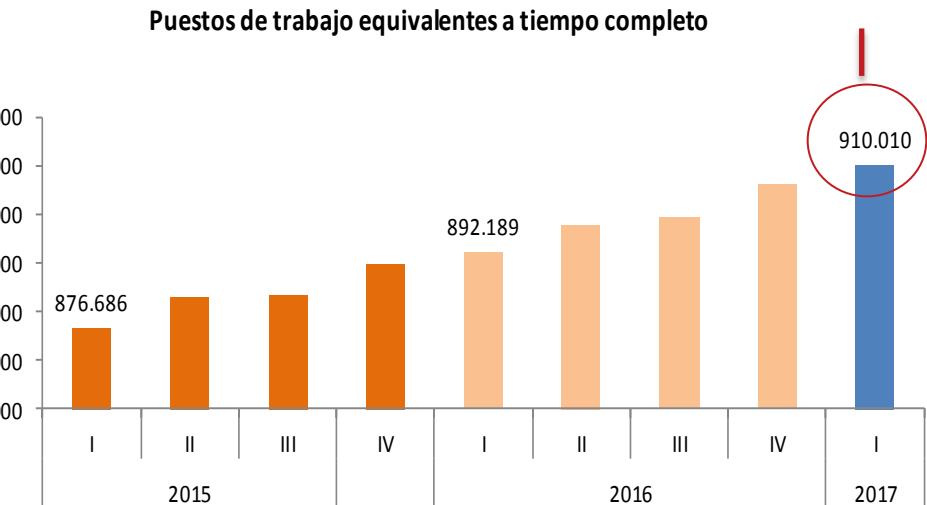
EEAko BPGd-aren hazkundearen oinarri nagusia **Zerbitzuen** sektorea da, hazkunde orokorrari 2 pp-ko ekarpena egindiona; horren atzean ditugu **Industria eta energia**, 0,4 pp-ko ekarpenarekin, eta, azkenik, **Eraikuntza**, 0,1 pp-rekin. Lehenengo sektorearen ekarpena murritzagoa da. % 2,8raino heltzeko gainerako zatia produktuen gaineko zergei dagokie.

2. Enplegua eta afiliazioa hobetze bidean oraindik, langabezia-tasaren jaitsierarekin

16IVHn baino 3.756 langile gehiago eta
duela urtebete baino 17.821 langile gehiago

Puestos de trabajo equivalentes a tiempo completo

Iturria: Kontu Ekonomikoak. Eustat.

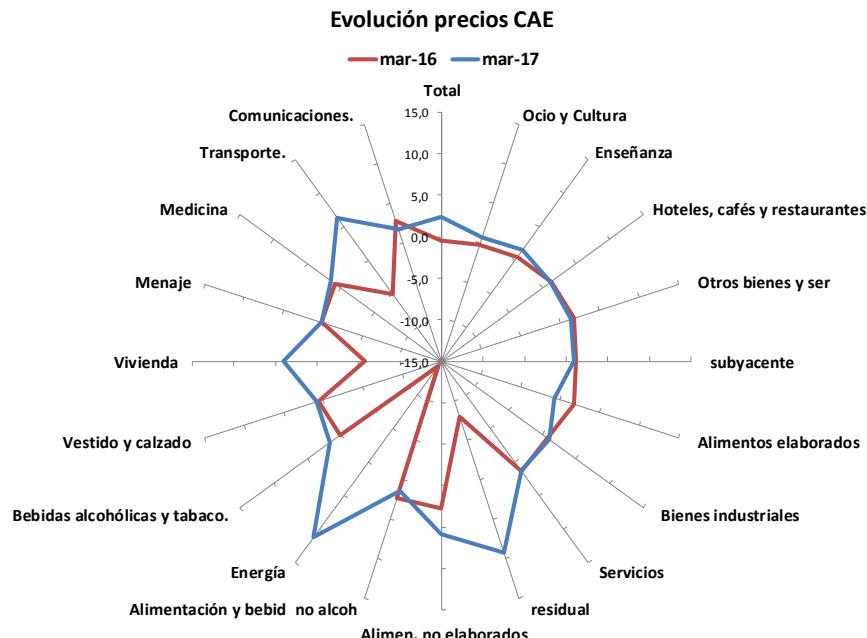
Kontu Ekonomikoan arabera, 17IHN, lan-okupazioak dinamismoari eutsi dio, eta % 2ko tasan hazi da, **910.000 langileren** langa gaindituz. Aurten **17.821** langile gehiago egon dira, horietako gehienak, 13.498, zerbitzuen sektorekoak.

2017ko apirilean, **GSren euskal afiliatu kopurua, batez beste, 926.545ekoa zen**. Urte osoan, GSren afiliazioak **20.007** pertsona irabazi zituen, **% 2,2**.

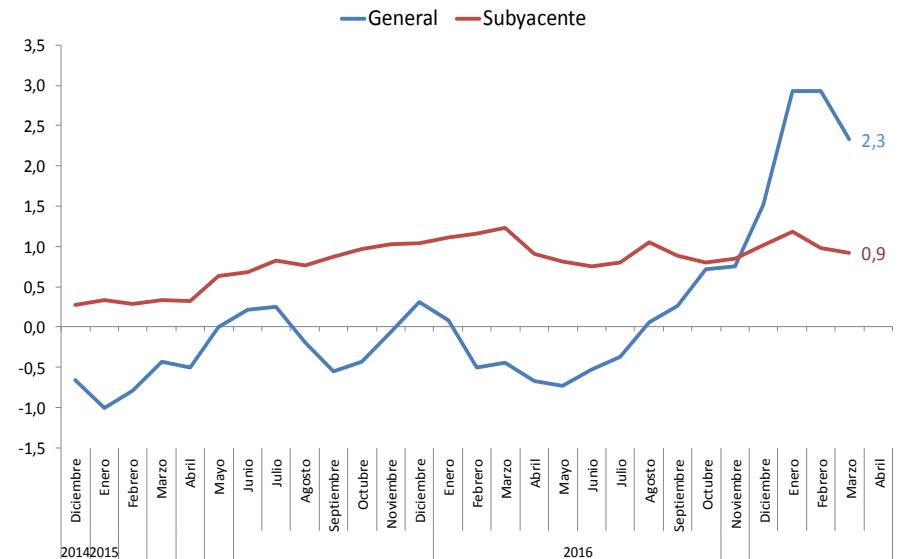
PRAREN arabera, apirilean, **langabezia-tasa % 11,4raino** jaitsi zen, eta guztira 137.008 langabetu zeuden.

2. Prezioen gorakada, energiak bultzatuta

Inflazioa sektoreka

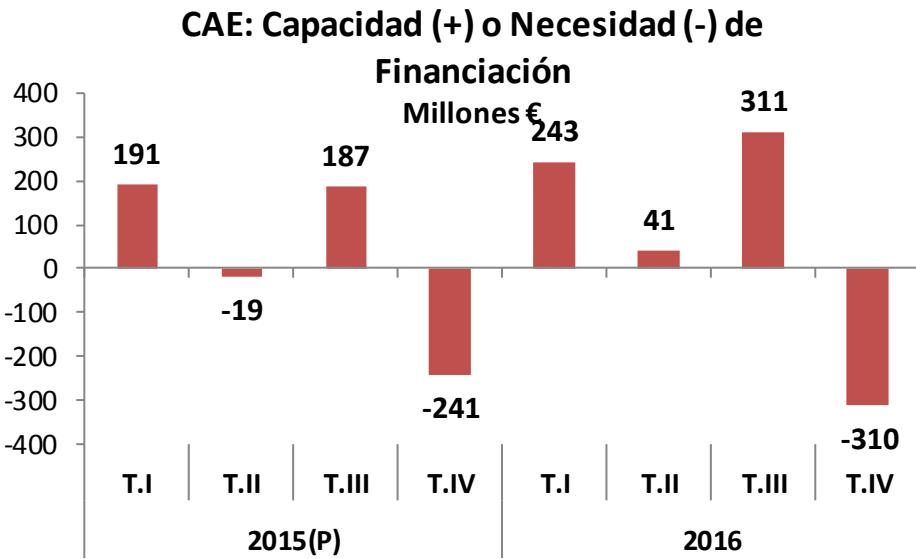
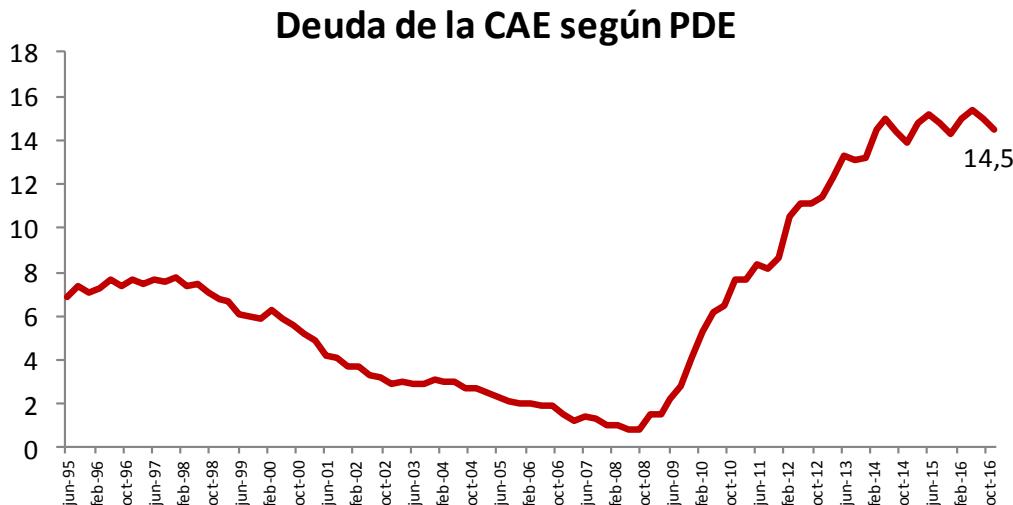
EAE: Inflazioaren bilakaera

Iturria: Ikerbide

Inflazioa gorako bidean da, eta apirilean, % 2,3ra heldu zen, KPlaren osagai hegazkorrenen gorako bilakaeraren ondorioz. Azpiko inflazioak, aldiz, bide egonkorragoa darama, % 1 inguruko hazkundearekin.

2. Sektore publikoa: zerga-bilketa itxaropentsua

EAEn martxora arte metatutako **zerga-bilketak** berreskuratze argi baten zantzuak zituen: **2.871 M euroraino** heldu zen, **% 10,5eko** tasarekin (u/u), jarduerak bizi duen une onaren erakusgarri.

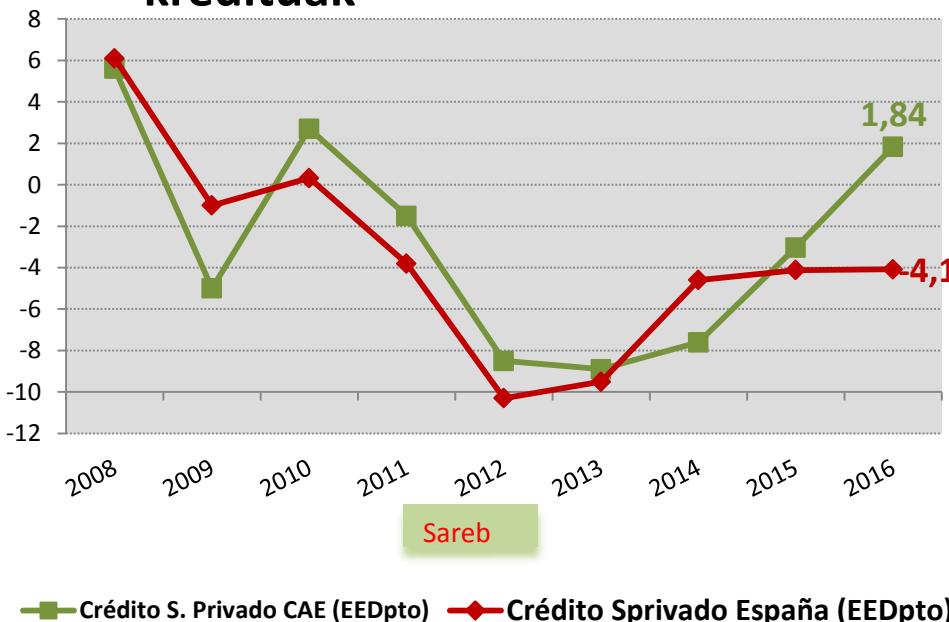
Hazkunde-tasarik handiena zuzeneko zergena izan da, diru-sarrerak % 14,6 hazi baitira eta guztira 1.395 M euroko ekarpena egin baitute, ia gehienetan PFEZren diru-sarreretik (1.363M€; +% 3,5). Hala ere, epealdi horretan, zerga-sarrerei egindako ekarpenik handiena zeharkako zergena izan da: guztira 1.449 M€ eta % 6,7ko hazkundea. Bere osagaien artean, BEZaren diru-sarrerak nabarmendu dira (1.013 M€; +% 8,4).

EAeko **zor-mailak** puntu erdia egin du behera, **% 14,5eraino (16IVH)**.

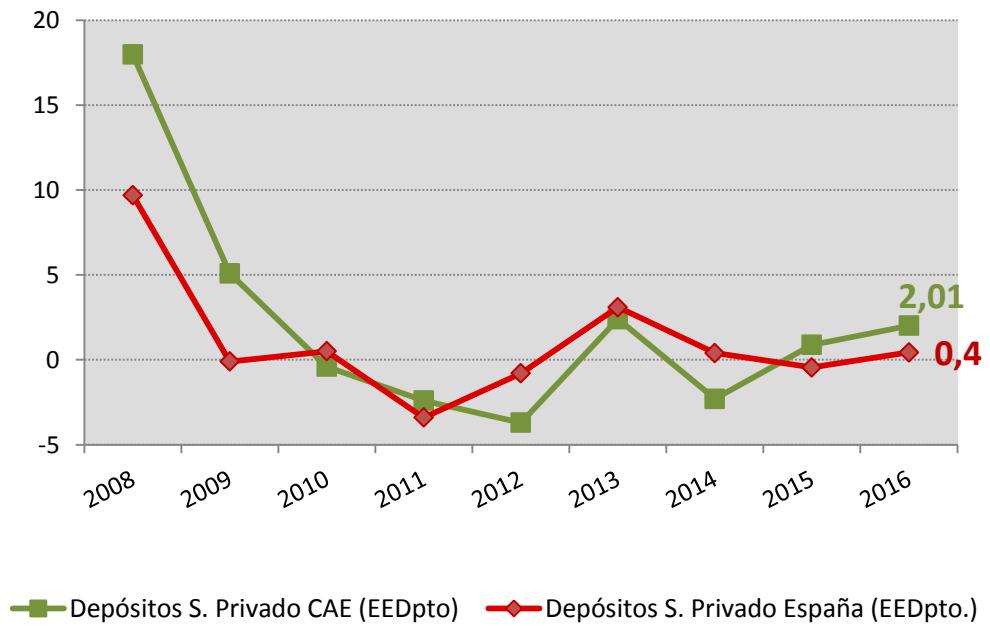
2. Finantza Sektorea: kreditu pribatua berreskuratu egin da eta gordailuak pixkanaka ari dira aurrera egiten

Txostenaren itxieran BdEk argitaratutako azken datuak: 2016ko abendua

S. Pribatuaren kredituak

S. Pribatuaren gordailuak

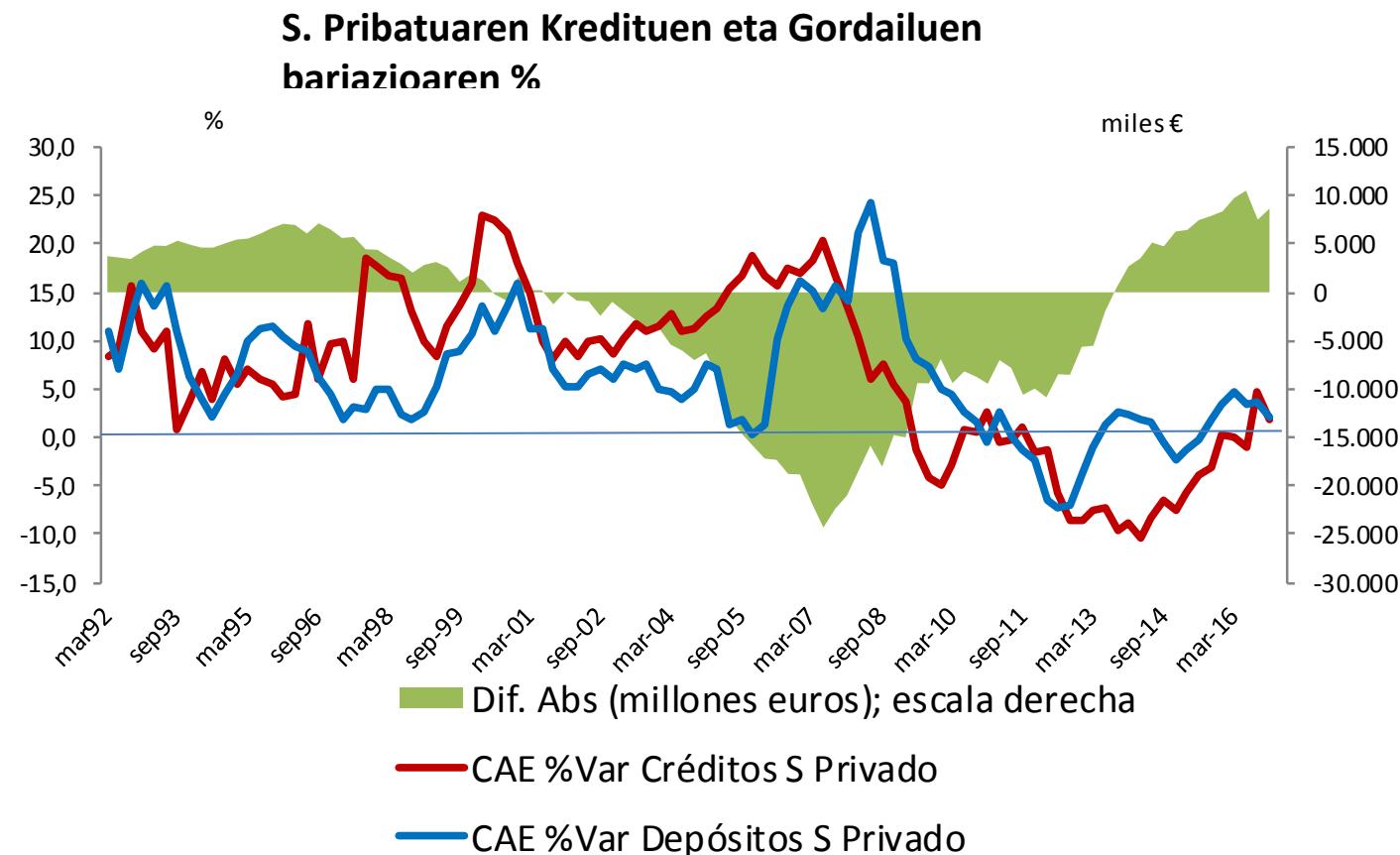

Sektore pribatuentzako kreditua berreskuratze-bidean da, eta epealdiaren amaieran, hazkunde positiboa erakutsi du. EAEn, % 1,8ko tasaraino (u/u) heldu da 2016an.

Sektore pribatuaren gordailuek ere pixkanaka egin dute aurrera, % 2,01eko hazkundearekin 2016an.

2. Gordailu eta kreditu pribatuen berreskuratzea

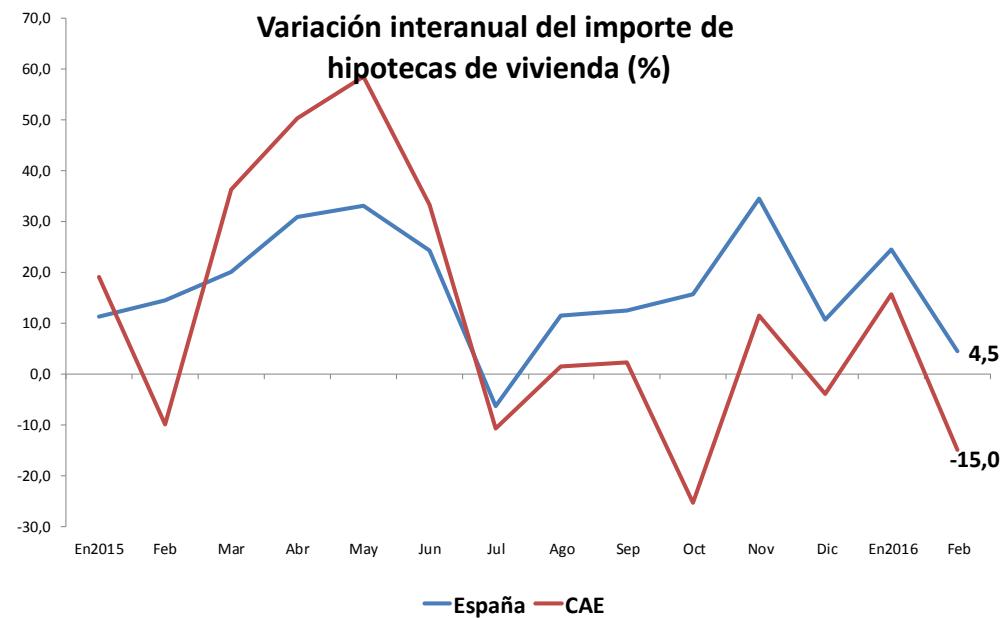
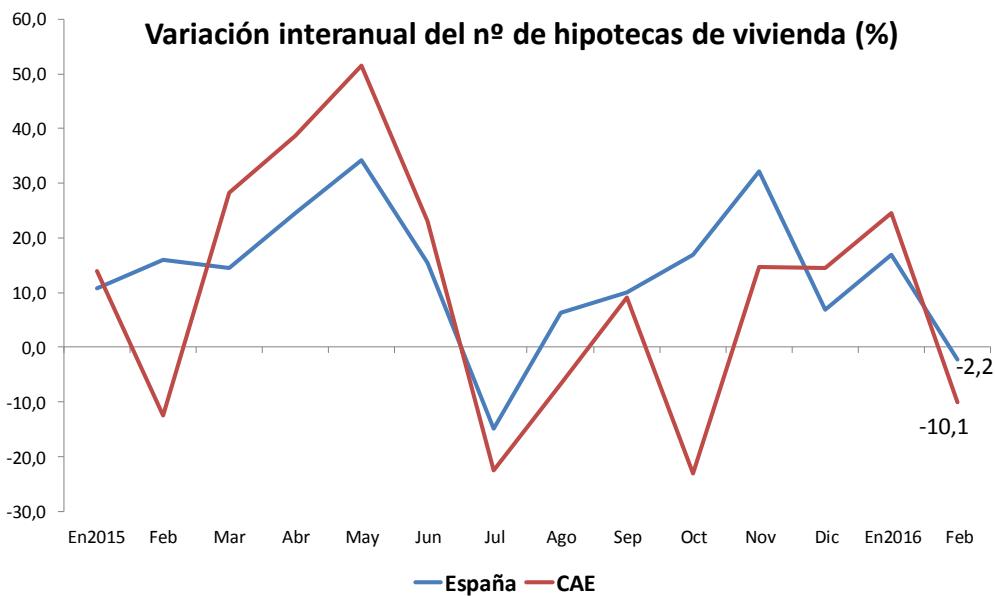
Txostenaren itxieran BdEk argitaratutako azken datuak: 2016ko abendua

Iturria: BdE

Abenduan, **sektore pribatuaren gordailuek kreditu pribatuak gainditu zituzten**, 8,6 M euroren aldearekin, desapalankatze-prozesua eten gabe. Kreditu pribatuak gordailu pribatuen % 88,2 dira EAEn (% 107,2 Espanian).

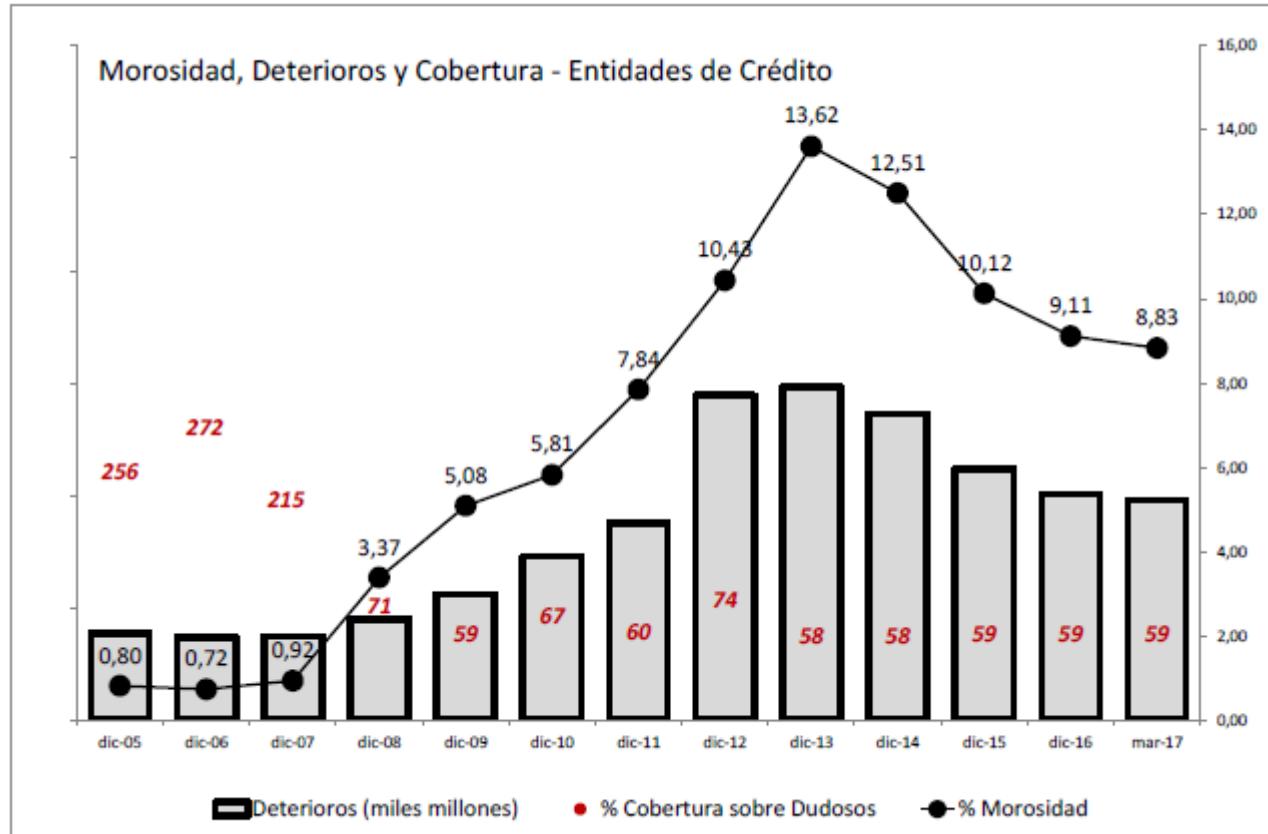
2. Etxebizitza-hipotekak: atsedenaldian

Iturria: INE

Ekitaldiaren lehenengo zatian, **hipoteca-merkatua atsedenaldian dago** eta bizitasuna galdu du, 2016. urtearen amaierako dinamismo altuaren ondoren. Modu horretan, emandako **hipoteca-maileguen volumenari** begiratuta, merkatuaren hazkundea apaldu egin da otsailean, % 4,5eraino, EAEn **-% 15 atzera egin duen bitartean**. Bestalde, eragiketa kopurua murriztu egin da bi kasuetan.

2. Berankortasuna. Hobetze-bidean

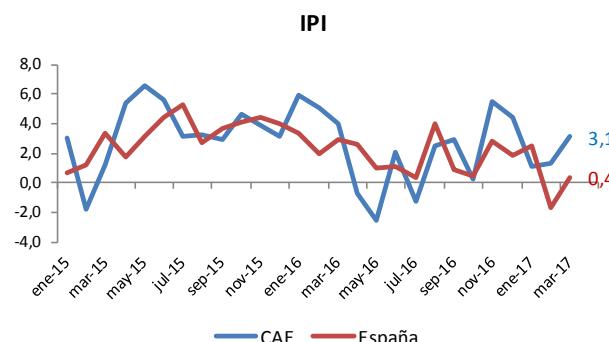

Finantza-sistemaren OSR kredituaren berankortasun-tasak berreskuratze-bideari eutsi dio, eta -0,32 portzentaje-puntu (pp) murriztu da, % 8,83raino, hau da, -1,16 pp-ren murrizketa urte artekoan. Bestalde, OSR kredituaren estaldura-tasa pixka bat hazi da (+0,16 pp) azken hilean, % 59,05eraino.

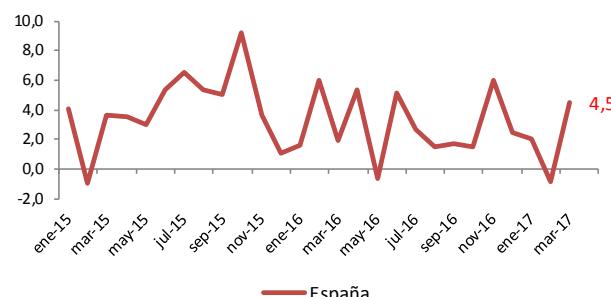
2. Euskal ekonomia uneko adierazleen arabera...

% Var.

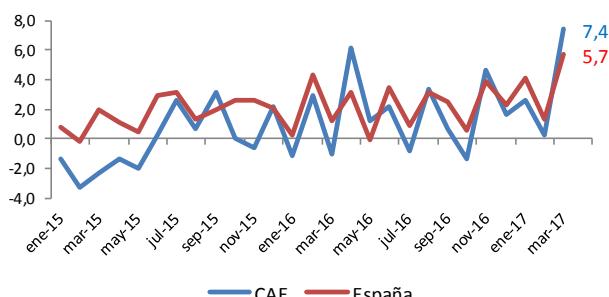
MENSUALES	oct-16	nov-16	dic-16	ene-17	feb-17	mar-17
IPI (Eustat)	0,3	5,5	4,4	1,1	1,3	3,1
Indice Comercio Minorista (INE)	-1,4	4,7	1,6	2,6	0,3	7,4
Consumo de gasolina , gasóleo y fuelóleo™ (Cores)	-1,2	10,9	4,2	15,0	0,5	
Consumo electricidad (EVE)		-0,9	-1,3	3,9	1,2	0,5
Matriculación de turismos (Ikerbide 1.25.3)	-10,1	2,4	9,0	1,8	0,6	2,8
Hipotecas. Número (INE)	-23,2	14,6	14,5	24,5	-10,1	
Hipotecas. Importe (INE)	-25,4	11,5	-4,1	15,7	-15,0	
Compraventa viviendas	-2,6	73,9	5,3	13,6	-16,1	32,7
Recaudación DDFP: Total impuestos (GV)	3,1	3,1	2,7	7,5	10,3	10,5

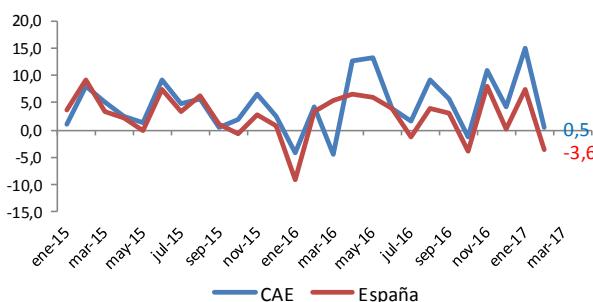
Venta grandes Superficies

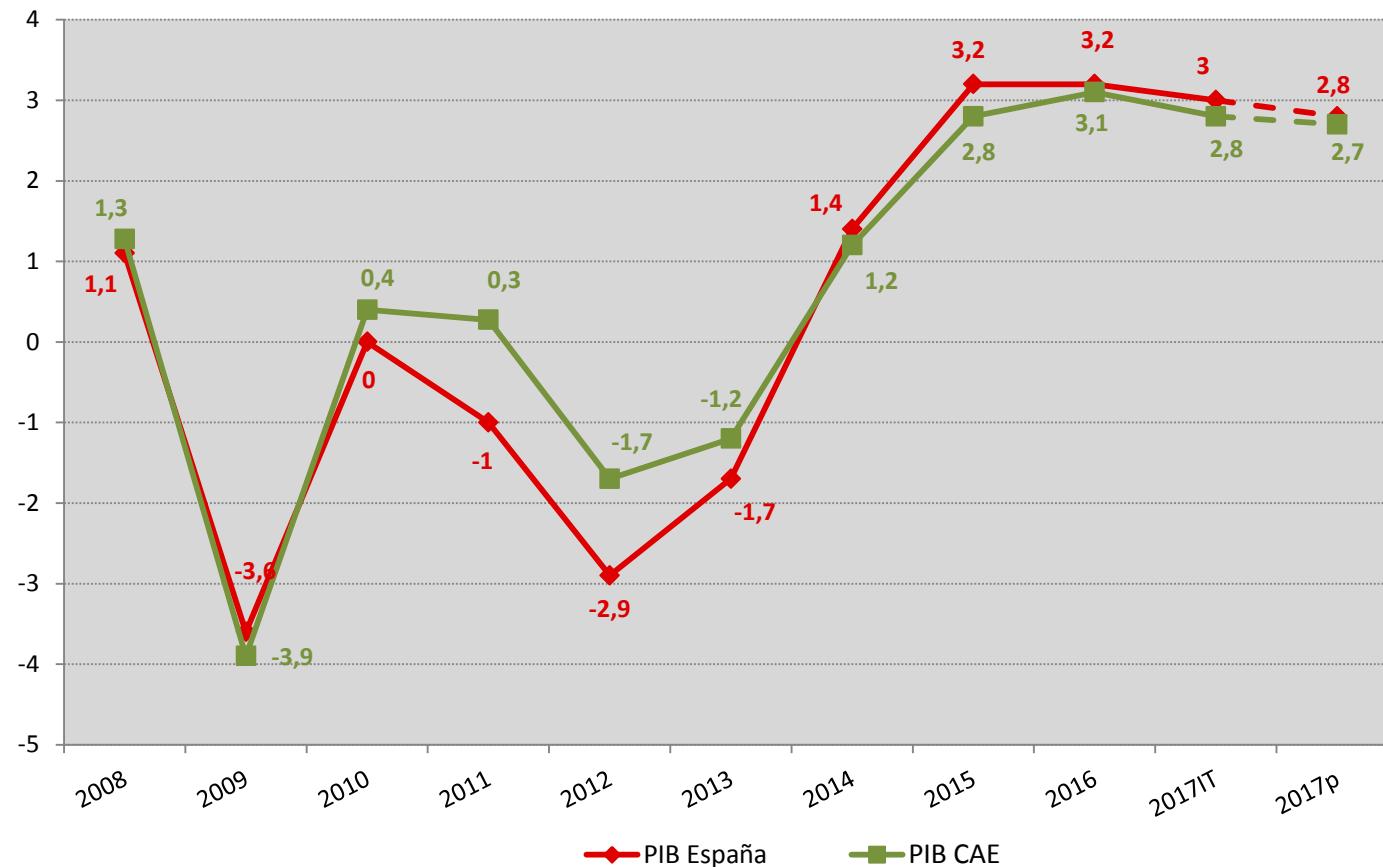
Comercio minorista

Consumo gasolina, gasóleo y fuelóleo

3. Euskal ekonomia. 2017ko aurreikuspenak

Iturria: INE, Eustat eta gure datuak

Euskal ekonomiak bilakaera positiboa dauka, **ingurune hurbilenarekin bat etorri**, BPGd-aren % 2,8ko hazkundearekin 17IHN. Ekitaldi osorako hazkundearen aurreikuspena estatukoaren mailatik pixka bat beherago kokatu da, % 2,8 inguru, udaberrian adostasun ekonomikoak egindako gorako berrikuspenaren ondoren.

4. Ingurunea: NDFk hazkunde orokorraren aurreikuspenei eutsi die

NDFren 2017ko apirileko aurreikuspenak

Panorama de las proyecciones de Perspectivas de la economía			
	abr-17	Proyecciones	
		2016	2017
Producto Mundial	3,1	3,5	3,6
Economías avanzadas	1,7	2,0	2,0
Estados Unidos	1,6	2,3	2,5
Zona del euro	1,7	1,7	1,6
Alemania	1,8	1,6	1,5
Francia	1,2	1,4	1,6
Italia	0,9	0,8	0,8
España	3,2	2,6	2,1
Japón	1,0	1,2	0,6
Reino Unido	1,8	2,0	1,5
Economías emergentes y en desarrollo	4,1	4,5	4,8
Volumen del comercio mundial (b y s)	2,2	3,8	3,9
Petróleo	-15,7	28,9	-0,3
Precios al consumidor			
Avanzadas	0,8	2,0	1,9
Emergentes y en desarrollo	4,4	4,7	4,4

NDFren 2017ko apirileko aurreikuspenak

Apirilean, NDFren arabera, **hazkunde kalkuluak gorantz zuzendu direla** ikus daiteke, hala ekonomia aurreratuetan nola garapen bidean daudenetan, **mundu osoko ekonomiak indarra berreskuratzearen ondorioz**. Eta hori guztia manufakturen eta nazioarteko merkataritzaren zikloaren babespean. Aurreikuspenak onak badira ere, hortxe diraute zenbait erronkak (produktibitate apala eta diru-sarreren desberdintasuna).

4. Kanpo-sektorea Espainiako ekonomiaren akuilu

- NDFren apirileko **hazkunde-aurreikuspenen hobekuntza orokorra**, munduko hazkundearen % 3,5eko igoerarekin ekitaldi honetan eta % 3,6koa 2018an.
- **Gorakada nabarmen bat aurreikusi da garapen eta gorako bidean** diren herrialdeetan, lehengaien prezio altuagoei esker. Espero den munduko eskari handiago batek eta petrolioaren prezioaren igoerak (herrialde ekoizleek eskaintza murritzeko hartutako neurrien ondoren) gorantz bultzatu dituzte lehengaien prezioak, eta horrek inflazioaren gorakada eragin du.
- Bestalde, **herrialde aurreratuei** on egin die **Estatu Batuen dinamismo** handiago batek, eta gorakada indartsuago bat aurreikus daiteke bertan. Kasu honetan, amerikarren aurreikuspen hobeak Europa eta Japoniakoei gehitu zaizkie, munduko merkataritza-bolumen handiago baten mende. Identifikatutako arriskuak, aldiz, hauek dira: protekzionismoa; interes-tasa amerikarren azkartzea, aurreikusitakoa baino handiagoa; gorakoren finantza-baldintzen gogortzea; faktore geopolitikoak, ustelkeria, kontrako meteorologia, ziberterrorismoa...

Espainiar ekonomia

INEren datuen arabera, 17IHko BPGd-aren urteko hazkunde-tasa % 3,0ra igo da, azken hirurtekoko berreskuratze-bidearen barruan, eta krisiaren aurreko posizioetatik gertu.

Hazkunde honen oinarrian kanpo-sektorearen ekarpen positiboa egon dela nabarmendu behar da, esportazioen hazkunde handiago batekin (% 8,4) importazioen aldean (% 6,2). Espainiako ekonomiak 17IHn erakutsi zuen dinamismo altuaren parte handi bat azaltzeko balio duen faktorea da hori.

4. Eurogunea: aurreikuspenak mantentzen dira

Zona Euro. Previsiones de crecimiento económico comparado 2016-2018P

Crecimiento PIB (previsión; a/a)

	Fecha previsión	2016P	2017P	2018P
Previsiones BCE (punto medio)	mar-17	1,8	1,7	1,6
OCDE	mar-17	1,7	1,6	1,6
Comisión UE	feb-17	1,7	1,6	1,8
FMI	abr-17	1,7	1,7	1,6
Consensus	abr-17	-	1,7	1,5

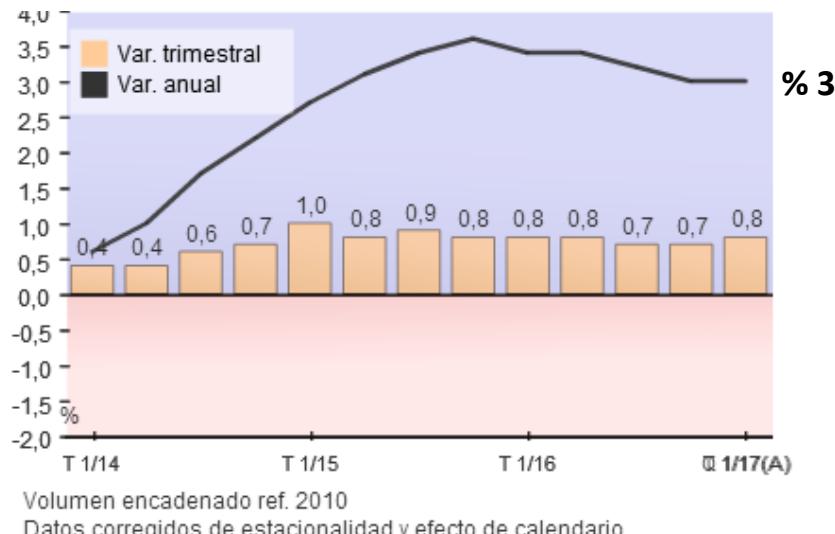
IMF forecast for GDP growth from April 2017

Consensus Economics, ECB, EU Commission, IMF, OECD

Fuente Citivelocity. Abril 2017

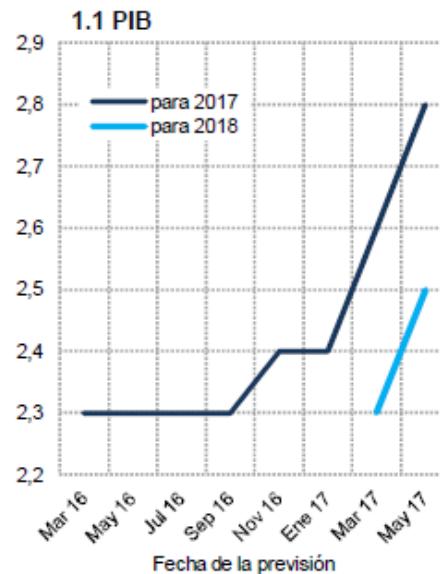
BPGd-aren hazkundea Spainian

BPGd: % 3 (u/u) 2017IHn

Azken hiruhilekoetan Espainiako ekonomiak izan duen bilakaera positiboa azken garaietan desorekak doitzeko aplikatu zaion prozesu gogorraren ondorio da. Aurreikuspenen arabera, hazkunde-dinamika hau ekitaldi osoan mantenduko da, tasa apalagoetan bada ere. Trakzio-osagaien artean, kanpo-sektorearen portaera positibo bat espero da, esportazioen aurrerapenaren eta aurreko lehiakortasunaren irabazien babespean. Ildo horretatik, litekeena da turismoaren eragina oso garantzitsua izatea aurrerantzean ere, eta aurreko ekitaldiaren tonuari eustea, dagoeneko marka guztiak hautsi zituen.

4. Aurreikuspenak. Espainia- 2017IH. Hazkundea bai, baina apalagoa

2017a berreskuratze-bide argian abiarazi ondoren, maiatzeko analisten iritzi adostuaren arabera, **hazkundea % 2,8 ingurukoa** izango da ekitaldi honetan, eta pixka bat apalagoa 2018an (% 2,5), aurreikuspenak gorantz berrikusi ondoren. Esportazioen intentsitatea handiagoa izan da, munduko merkataritza berreskuratu delako eta barne-eskariak indarra irabazi duelako, enpleguaren sorrera positiboak eta aurrezki-tasaren erorketak bultzatuta.

Prezioen maila % 2,1etik hurbil dago, eta % 1,5era jaitsiko da 2018an. Berreskuratze-bidean dagoen enplegua (% 2,4 eta % 2,1 2017 eta 2018an, hurrenez hurren), eta balantza korrontearen superabitaren mantentzea esperotako tonu positiboaren isla dira.

Defizit publikoa murriztu egingo da, baina ekitaldiko helburuak bete gabe. Zor publikoak, aldiz, hazkunde erlatiboa geldiaraziko du, BPGd-aren hazkunde handiago baten ondorioz. Hori guztia nazioarteko aurreikuspenen hobekuntza orokor baten testuinguruan.

4. Aurreikuspenen panela. España

may-17

España

Panel de Previsiones	PIB		IPC		PARO (EPA)	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
AFI	3,0	2,5	2,0	1,8	17,4	15,7
BBVA	3,0	2,7	2,1	1,9	17,3	15,6
Bankia	2,9	2,5	2,2	1,6	17,2	15,2
CEEM	2,8	2,6	2,2	1,7	17,3	15,1
CEPREDE	2,8	2,6	2,0	1,4	17,4	15,6
CEOE	2,5	2,3	2,0	1,1	17,5	15,8
Funcas	2,8	2,5	2,1	1,3	17,5	15,8
ICAE-UCM	2,7	2,5	2,2	2,0	17,7	15,8
IEE	3,0	2,4	2,2	1,2	17,7	16,4
Intermoney	2,8	2,3	2,0	1,6	17,6	15,0
Caixabank	2,8	2,4	2,2	1,5	17,7	16,3
CONSENSO (media)	2,8	2,5	2,1	1,5	17,5	15,8
Máximo	3,1	2,7	2,3	2,0	18,0	16,4
Mínimo	2,5	2,2	2,0	1,1	17,2	15,0
PRO MEMORIA						
Gobierno (abril 17)	2,7	2,5	-	-	17,5	15,6
BdE (abril 17)	2,8	2,3	2,2	1,4	17,5	16,0
CE (mayo 17)	2,8	2,4	2,0	1,4	17,6	15,9
FMI (abril 17)	2,6	2,1	2,4	1,4	17,7	16,6
OCDE (marzo 17)	2,5	2,2	1,9	1,8	17,5	16,1

Fuente: funcas

Euskal ekonomiaren bilakaera 2017IH

2017ko maiatzaren 29a